

Restituția: Criminalul ar putea să trebuiască să vă plătească

În cazurile de infracțiune gravă (și unele cazuri de delict minore) curtea poate ordona unui criminal condamnat să plătească victimelor pentru pierderile cauzate. Aceasta se numește **restituție**.

Departamentul de eliberare condiționată (probation department) vă va întreba dacă doriți să explicați ce efect a avut crima asupra dumneavoastră. Aceasta este o șansă pentru dumneavoastră de a:

- Enumera pierderile financiare legate de crimă și
- Solicita restituție.

Curtea va citi declarația dumneavoastră înainte de a decide pedeapsa.

Aveți dreptul:

- Să fiți prezent în curte atunci când criminalul este condamnat
- Să descrieți curții efectul pe care l-ați suferit din cauza crimei și
- Să indicați ce pedeapsă credeți că ar fi cea mai corectă, inclusiv restituția – sau banii care ar trebui să vi se plătească pentru pierderile pe care le-ați suferit în urma crimei.

Pentru a afla mai multe informații despre dreptul dumneavoastră la restituție și despre condamnare, contactați-ne.

Aveți dreptul să luați cuvântul în timpul audierii pentru eliberarea condiționată a infractorului încarcerat

Pentru crime foarte grave, infractorul încarcerat nu poate fi pus în libertate fără o audiere pentru eliberare condiționată. Dumneavoastră aveți dreptul să luați cuvântul la această audiere. Puteți spune comisiei de eliberare condiționată (Parole Board) părerea dumneavoastră referitoare la când trebuie eliberat infractorul încarcerat.

Notă: Dacă vârsta criminalului a fost sub 18 ani, se aplică reguli speciale. Contactați-ne dacă doriți să discutați cu o comisie pentru eliberarea condiționată a delicvenților minori (Juvenile Parole Board).

Pentru a afla mai multe informații despre audierile pentru eliberare condiționată, contactați Departamentul de corecții și reabilitare al statului California (California Department of Corrections and Rehabilitation) la: www.cdcr.ca.gov.

Alte programe care vă pot asista

Există multe programe speciale de asistență și grupuri de suport pentru asistența victimelor și familiilor lor, inclusiv victimelor de viol, violență domestică și abuz de minori. Contactați-ne pentru a găsi un program sau grup de suport.

Centrul nostru

Victims of Crime Resource Center (Centrul de Resurse pentru Victime de Crimă) a asistat încă din anul 1984 mii de victime de crimă din toată California. Serviciile noastre sunt gratuite. Specialiștii din cadrul personalului nostru cunosc cele mai recente informații din domeniu. Vă stăm la dispoziție pentru a vă îndruma și a vă răspunde la orice întrebări.

Pentru mai multe informații sau asistență privind drepturile dumneavoastră, contactați-ne:

- Victims of Crime Resource Center
University of the Pacific, McGeorge School of Law
- Telefonati la: **1-800-VICTIMS** (1-800-842-8467)
  - Vizitati: www.1800VICTIMS.org

Centrul este un proiect al University of the Pacific,
McGeorge School of Law și
California Emergency Management Agency
(CalEMA - www.oes.ca.gov).

Romanian

UNIVERSITY OF THE
PACIFIC
McGeorge School of Law

Ajutor pentru victimele de crimă în California

Ajutăm
victimele și
familiile lor
să-și cunoască
drepturile și să
obțină servicii
și suport

Victims of Crime Resource Center
(Centrul de Resurse pentru Victime de Crimă)
1-800-VICTIMS (1-800-842-8467)
www.1800VICTIMS.org

Drepturile victimelor de crimă în California

Dacă sunteți victima unei crime, probabil veți avea nevoie de suport pentru a vă putea recupera după crimă. Crima poate să vă fi cauzat probleme financiare, legale, medicale, sau psihologice. Această broșură explică drepturile dumneavoastră precum și serviciile și suportul care vă sunt disponibile dumneavoastră și familiei dumneavoastră.

Aveți dreptul:

La Bani. Curtea poate ordona criminalului să plătească pentru pierderile care v-au fost cauzate în urma crimei, inclusiv bani care să plătiți pentru:

- Consiliere psihologică,
- Salarii pierdute,
- Cheltuieli medicale pentru vătămarea care v-a fost cauzată și
- Cheltuieli funerare și de înmormântare.

Să informați curtea despre pierderile pe care le-ați suferit. Înainte ca pedeapsa criminalului să fie decisă de către curte, puteți să explicați curții ce efect a avut crima asupra vieții dumneavoastră.

La securitate și protecție. Dacă dumneavoastră, familia dumneavoastră sau oricare martori vă temeți de criminal, puteți cere curții să vă elibereze un ordin de protecție.

Să intentați un proces în cadrul curții pentru infracțiuni minore (small claims court). Dacă suma pentru care dați în judecată nu este mai mare de \$10,000, puteți intenta un proces la curtea pentru infracțiuni minore. Pentru acest tip de curte nu aveți nevoie de un avocat. De asemenea, fiecare curte are consilieri în domeniul infracțiunilor minore care oferă asistență persoanelor relativ la cazurile lor. Pentru mai multe informații, mergeți la: www.courts.ca.gov/selfhelp-smallclaims.htm

O lege specială, numită Carta pentru drepturile victimelor (sau Marsy's Law), oferă suport victimelor de crimă și familiilor acestora.

Este bine să citiți această lege ca să vă cunoașteți toate drepturile. Puteți imprima textul acestei legi și obține o listă de resurse la: www.oag.ca.gov/victimservices/marsy

Să intentați un proces civil. Puteți da în judecată criminalul pentru a solicita retribuții bănești sau plata cheltuielilor de judecată. Dacă proprietari particulari sau entități guvernamentale împărtășesc vina pentru crimă, puteți de asemenea să-i dați în judecată și pe aceștia. *Important!* Termenele limită pentru intentarea unui proces civil sunt foarte stricte și regulamentele legale pot fi complicate. Dacă doriți să intentați un proces civil, vorbiți curând cu un avocat. Pentru a găsi un avocat, telefonați-ne nouă sau telefonați la:

Serviciul pentru recomandări de avocați al Baroului statului California (State Bar of California):
1-866-442-2529 – *Apelul este gratuit!*

Asistența pentru obținerea de bani și suport

Câteva programe și procese ajută victimele să obțină bani, suport și îndrumare, inclusiv:

- Programul de compensare pentru victime (CalVCP)
- Centrele de asistență pentru victime/martori (fiecare district are un astfel de centru)
- Restituția și alte programe și organizații

Programul de compensare pentru victime

Acest program poate oferi până la **\$70,000** fiecărei victime pentru cheltuieli legate de crimă. Puteți să solicitați bani pentru cheltuielile neacoperite în întregime de către asigurarea dumneavoastră, hotărârea judiciară sau alte programe, inclusiv pentru:

- Consiliere psihologică, servicii sau echipamente medicale și dentare
- Pierdere de salarii, suport pentru dependenți, sau supraveghere a copilului dacă persoana care furnizează supravegherea înainte a fost incapacitată sau omorâtă din cauza crimei
- Cheltuieli funerare și de înmormântare

- Instruire sau reinstruire profesională pentru angajare
- Sistemul de securitate al casei sau modificări ale casei sau autovehiculului dumneavoastră necesare deoarece crima a cauzat o dizabilitate
- Cheltuieli pentru curățirea locului crimei și pentru mutare
- Plăți din buzunar pentru asigurări

Important! Acest program nu acoperă pierderea de *proprietate*.

Cine poate obține compensare

Puteți solicita compensare (bani) în cazul în care nu a-ți contribuit la cauzarea crimei, sunteți dispus să raportați crima și să cooperați cu autoritățile de aplicare a legii și dacă:

- sunteți rănit din cauza unei crime eligibile,
- sunteți un membru de familie dependent al victimei,
- sunteți supraveghetorul unei victime cu vârsta sub 18 ani,
- plătiți facturile pentru cineva care a decedat în urma unei crime, sau
- sunteți o rudă sau membru al familiei victimei și aveți nevoie de îngrijire medicală sau consiliere psihologică, sau ați suferit pierderi financiare legate de crimă.

Cum obțineți compensare

Faceți cerere în termen de **1 an** de la data crimei (dacă nu aveți un motiv foarte bun de a face cerere cu întârziere). Pentru a face cererea, contactați Comisia de Compensare și Despăgubiri Guvernamentale pentru Victime (Victim Compensation and Government Claims Board):

- Telefonați la: **1-800-777-9229**, sau
- Vizitați: www.vcgbc.ca.gov

Alte mijloace de a obține compensare

Multe alte programe oferă ajutor financiar victimelor, inclusiv:

- Despăgubirea acordată lucrătorilor pentru accidente de muncă
- Asigurarea de șomaj
- Asistența temporară pentru familiile nevoiașe (TANF)
- Programele federale și de stat pentru persoanele cu dizabilități
- Medi-Cal
- Asigurarea dumneavoastră pentru casă sau pentru mașină

Centrele de asistență pentru victime/martori

Fiecare district (county) are un centru de asistență pentru victime/martori (Victim/Witness Assistance Center). Aceste centre asistă victimele în legătură cu problemele cauzate de crimă.

Centrul dumneavoastră vă va ajuta să:

- Faceți cerere pentru bani de la Programul de compensare pentru victime
- Vă pregătiți pentru înfățișarea la curte, inclusiv să arătați curții efectul pe care l-ați suferit din cauza crimei și să cereți curții să ordoneze criminalului să vă plătească restituție
- Obțineți recomandări pentru alte programe care vă pot ajuta
- Faceți aranjamente pentru transport și supravegherea copiilor atunci când trebuie să vă prezentați la curte
- Obțineți alimente, adăpost și îmbrăcăminte în condiții de urgență
- Obțineți ordine de protecție pentru dumneavoastră și familia dumneavoastră
- Explicați angajatorului, doctorilor și creditorilor dumneavoastră ce s-a întâmplat

Cum găsiți centrul dumneavoastră de asistență pentru victime/martori

Pentru a găsi centrul dumneavoastră local de asistență pentru victime/martori:

- Telefonați-ne la: **1-800-VICTIMS** (1-800-842-8467)
- Vizitați-ne la: www.1800VICTIMS.org